

Česká jezdecká federace

**Řád České jezdecké federace na ochranu zvířat
při veřejném vystoupení nebo svodu koní**

č.j. 9795/2007-10001, schválen dne 3. dubna 2007

**Praha
2007**

Čl. 1

Název a sídlo organizace

Tento řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu koní byl zpracován podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a je určen pro Českou jezdeckou federaci (dále jen „ČJF“), se sídlem Atletická 100/2, 160 17 Praha 6, IČ: 48549886.

Čl. 2

Účel Řádu svodu

(1) Účelem „Řádu České jezdecké federace na ochranu zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu koní“ (dále jen „Řád svodu“) je poskytnout metodický pokyn na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu. Vztahuje se na koně všech plemen, včetně pony. Tento metodický pokyn je určen všem členům ČJF, kteří jsou pořadatelé a účastníci veřejných vystoupení a svodů uvedených v článku č. 2, odst. 4 tohoto Řádu svodu.

(2) Tento Řád svodu nenahrazuje ustanovení pro svody zvířat uvedená v právních předpisech, zejména v zákonech č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, č. 154/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a č. 166/1999 Sb. a jejich prováděcích vyhláškách.

(3) Řád svodu se vztahuje na následující veřejná vystoupení a svody koní¹

a) jezdecké závody, na nichž jsou konány soutěže řízené ČJF

b) ostatní akce jezdeckého charakteru, konkrétně veřejné tréninky v rámci disciplin uvedených v článku 5, odst. 3 a terénní lovecké jízdy, které jsou organizovány přímo ČJF nebo jejími subjekty (tj. jezdeckými kluby registrovanými v rámci ČJF).

Nadále se pro účely tohoto Řádu svodu pod pojmem „svod“ rozumí jezdecké závody a ostatní akce popsané v tomto odstavci pod písmeny a) a b).

(4) Účastníci svodu dbají na dodržování Řádu svodu a zabezpečení péče o zvířata, jejich ochranu a pohodu, přičemž respektují pokyny pořadatele.

Čl. 3

Pořadatel svodu

(1) Subjekt České jezdecké federace organizující svod stanoví pořadatele svodu, který je je osobou zodpovídající za dodržování ustanovení tohoto Řádu svodu.

(2) Konání svodu povoluje místně příslušná obec po stanovení veterinárních podmínek příslušnými orgány.

(3) O stanovení veterinárních podmínek požádá pořadatel svodu (dále jen „žadatel“) místně příslušnou Krajskou veterinární správu nebo Městskou veterinární správu v Praze (dále jen „KVS“), která podle § 22 zákona na ochranu zvířat je orgánem ochrany zvířat.

(4) Pro schválení podmínek ochrany zvířat při svodu žadatel, který je členem ČJF, v žádosti o pořádání svodu uvede

a) název a sídlo (jde-li o právnickou osobu) nebo jméno, příjmení a trvalý pobyt (jde-li o fyzickou osobu),

¹ ve smyslu definice dle zákona č. 166/1999 Sb.

- b) jméno pořadatele pro OZ (pokud byl jmenován – viz odst. 1)
- c) druh, pohlaví a věkové kategorie zvířat, které se svodu zúčastní
- d) prohlášení, že je členem ČJF a že průběh svodu bude zabezpečen v souladu s tímto Řádem svodu.

(5) Pořadatelem pro OZ může být pouze osoba znalá v oboru biologie koní a chovatelských podmínek s takovými teoretickými a praktickými znalostmi o koních a používaném chovatelském systému, aby byla schopna

- a) rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu koní,
- b) zjistit změny v chování koní,
- c) určit, zda celkové prostředí a použité vybavení je vhodné k zachování zdraví a pohody koní,
- d) organizačně zabezpečit ochranu zvířat při pořádání svodu koní.

Čl. 4

Seznam zúčastněných zvířat a zdravotní omezení

- (1) Předvádění nebo jiné činnosti při veřejném vystoupení nebo svodu se nesmí účastnit kůň
- a) který nebyl na svod připravován a jehož kondice neodpovídá předpokládané zátěži,
 - b) na kterém byl proveden zákrok (§ 4 zákona č. 246/1992 Sb.) měnící vzhled (zejména koně s kupírováním ocasu, nebo ušních boltců, koně s úpravou inervace nebo šlach ocasu- vysoké nesení ocasu),
 - c) s neošetřenými a poškozenými kopyty, nebo kůň okovaný nedovoleným způsobem, zejména s využitím ozubů tvaru písmene „H“,
 - d) přepravený na veřejné vystoupení nebo svod nevhodným způsobem, přepravním prostředkem nebo za podmínek, které nejsou v souladu s tímto Řádem.
 - e) jemuž byla kterákoliv jejich končetina, nebo její část jakkoli dočasně, nebo trvale znecitlivěna anebo přecitlivěna
 - f) kterému byla provedena tracheotomie (tj. chirurgické otevření trachey přes kůži)
 - g) se speciálními pomůckami (např. rozšiřovačem nozder, podvázáním jazyka, apod.)
 - h) mladší než 4 roky, tj. kůň, který v daném kalendářním roce dosáhl minimálně tohoto věku,
 - i) klisna, která je po čtvrtém měsíci březosti, nebo pokud má pod sebou hříbě,
 - j) s poruchou zraku na obou očích nebo slepý na jedno oko. Koně slepí na jedno oko se mohou účastnit pouze v soutěžích s individuálním startem a to pouze po vyšetření veterinárním lékařem na ophthalmologickém pracovišti a s jeho souhlasem.
 - k) který nesplňuje podmínky stanovené tímto řádem nebo nebyl na vyžádání předveden ke kontrole ke zjištění uvedených podmínek,

(2) Použití povzbuzujících látek nebo způsobů, které mohou být nebezpečné pro zdraví koně nebo pro zvyšování jeho výkonnosti (doping), jsou zakázány. Pokud je u kteréhokoliv koně nalezena zakázaná substance v jakékoliv jeho tkáni, tělní tekutině nebo exkrementech, nebo jeho jezdec (chovatel) odmítl podrobit ho vyšetření, které bylo při podezření z užití těchto látek požadováno k jejich zjištění v organismu se nesmí svodu zúčastnit a je automaticky diskvalifikován.

(3) Aktuální seznam zvířat, včetně údajů o počtu, původu a identifikaci zvířat používaných při veřejném vystoupení vede pořadatel a předloží jej na vyžádání orgánům ochrany zvířat. Tento seznam uchovává po dobu 3 let od ukončení veřejného vystoupení nebo svodu zvířat.

(4) Řád svodu se vztahuje na všechny koně, pokud jsou používáni při svodech řízených ČJF.

Čl. 5

Způsob manipulace s koňmi, popis a charakteristika činností prováděných s koňmi

(1) Osoby zacházející s koňmi jsou povinny vyvarovat se hrubého zacházení s koňmi.

(2) Při svodech jsou koně používáni k následujícím činnostem:

a) Použití koní v disciplíně skoky:

parkurové soutěže, soutěž mohutnosti, barierové skákání, honební skákání, soutěže rychlosti a ovladatelnosti, soutěž do první chyby, minutové skákání, štafetová skákání, soutěž se stupňovanou obtížností, soutěže s volbou překážek, soutěže s volbou dráhy, soutěž s postupným vylučováním, dvoufázového skákání, derby, soutěž přes kombinace, závody a soutěže na vypůjčených koních,

Způsob manipulace se zvířetem a charakteristika činnosti v disciplíně skoky: při uvedených soutěžích jezdec, sedící na koni, překonává ze cvalu překážky ve výšce do 170 cm, pouze v soutěži mohutnosti a bariérovém skákání mohou být překážky i vyšší než 170 cm.

b) Použití koní v disciplíně drezúra:

Při drezúře jsou předváděny následující cviky: zastavení, krok, shromážděný krok, střední krok, prodloužený krok, klus, pracovní klus, střední klus, prodloužený klus, cval, shromážděný cval, pracovní cval, střední cval, prodloužený cval, kontracval (cval na opačnou nohu), jednoduchá změna cvalu, přeskok (letmá změna cvalu), couvání, přechody, poloviční zádrž, změny směru, figury, práce na dvou stopách, ustupování na holeň, stranové pohyby, dovnitř plec, renvers, překrok, obrat kolem zádě, piruety a poloviční piruety, obrat kolem zádě přechodem ze zastavení a do zastavení, obrat kolem zádě z kroku, pirueta, pasáž, piaffa

Popis jednotlivých cviků:

Zastavení

Při zastavení má kůň stát pozorně, spokojeně, nehybně a rovně, s váhou rozloženou stejnoměrně na všech čtyřech nohách, které v páru stojí vždy vedle sebe. Krk má být zvednut, týl je nejvyšším bodem, hlava nepatrně před kolmicí. Kůň zůstane „na přílnutí“ a udržuje měkké a lehké spojení s rukou jezdce, může jemně přežvykovat udidlo a je připraven k pohybu na nejjemnější pomůcku jezdce. Zastavení se docílí přenesením váhy koně na zadní správným zvýšením účinku sedu a holení jezdce, pobízejících koně proti jemně zadržující ruce, vyvolávající téměř okamžité, ale ne násilné zastavení na určitém místě. Zastavení se připravuje sérií polovičních zádrží (viz dále – přechody).

Krok

Krok je kráčivý chod s pravidelným čtyřdobým taktu. Pravidelnost spolu s úplným uvolněním musí být dodržena po celou dobu práce v kroku. Pohybuje-li se přední a zadní noha na téže straně téměř ve stejnou dobu, krok se stává téměř laterálním pohybem. Tato nepravidelnost, která může přejít až do mimochodu, je vážným zhoršením kroku. Rozeznáváme střední, shromážděný, prodloužený a volný krok. Mezi těmito ruchy musí být vždy zřetelný rozdíl v držení těla koně a v překračování.

Střední krok:

Uvolněný, pravidelný a nenucený krok středního prodloužení. Kůň zůstává „na přílnutí“, kráčí energicky, se stejnými a rozhodnými kroky, zadní nohy došlapují před stopy předních nohou. Jezdec udržuje lehký, měkký a stálý kontakt s hubou koně, dovolující přirozený pohyb hlavy a krku.

Shromážděný krok:

Kůň zůstává „na přílnutí“, pohybuje se odhodlaně vpřed, krk je zvednutý a vyklenutý. Kůň se zřetelně „nese“. Hlava se přibližuje kolmici, zůstává lehké spojení s hubou. Zád' je angažovaná s dobrou akcí hlezen. Chůze musí zůstat kráčivá a energická, nohy došlapují v pravidelných intervalech. Každý krok zabírá méně prostoru a je vyšší než při středním kroku, protože všechny klouby se zřetelněji ohýbají. Aby shromážděný krok nebyl uspěchaný nebo nepravidelný, je méně prostorný než střední krok, je však aktivnější.

Prodloužený krok :

Kůň zabírá co nejvíce prostoru, aniž by spěchal a porušil pravidelnost kroků, zadní nohy došlapují výrazně před stopy předních. Jezdec dovoluje koni natáhnout hlavu a krk, aniž by ztratil spojení s hubou a kontrolu nad týlem koně.

Volný krok :

Je krok k uvolnění, při němž je koni dána úplná volnost ke snížení hlavy a vytažení krku.

Klus

Klus je dvoudobý chod se střídáním diagonálních nohou (levá přední a pravá zadní a naopak). Každý klusový krok je oddělen okamžikem vznosu. Klus má ukázat uvolněné, aktivní a pravidelné kroky. Kvalita klusu se hodnotí podle celkového dojmu t.j. pravidelnosti a pružnosti kroků, kadence a kmihu ve shromáždění i prodloužení. Je výsledkem pružnosti hřbetu a dobře angažované zádě , a schopností zachovat stejný rytmus a přirozenou rovnováhu v každém ruchu klusu. Rozeznáváme následující ruchy klusu: pracovní klus, prodloužení kroků, shromážděný klus, střední klus a prodloužený klus. Pracovní klus : Je chod mezi shromážděným a středním klusem. Kůň je na stupni výcviku, kdy ještě není připraven pro shromážděné chody. Ukazuje v tomto ruchu dobrou vyváženost, zůstává „na přílnutí“, jde vpřed stejnými a pružnými kroky a s dobrou akcí zádě. Výraz „dobrá akce zádě“ zdůrazňuje význam kmihu, který vychází z činnosti zádě. Prodloužení kroků: V úloze pro čtyřleté koně se požaduje prodloužení kroků. Je to chod mezi pracovním a středním klusem, kdy kůň není ještě připraven pro střední klus.

Shromážděný klus:

Kůň zůstává „na přílnutí“, pohybuje se vpřed se zvednutým a vyklenutým krkem. Zadní nohy, které jsou dobře angažované a ohebné, musí udržovat energický kmih a umožňují velkou pohyblivost plece, což ukazuje zřetelně „nesení se“ koně. Kroky koně jsou méně prostorné než v ostatních ruších bez ztráty pružnosti a kadence.

Střední klus:

Je chod s mírnějším prodloužením ve srovnání s klusem prodlouženým a „kulatější“ bez spěchání. Kůň jde vpřed jasně prodlouženějšími kroky z aktivní zádě. Jezdec dovoluje koni nést hlavu mírně před kolmicí než ve shromážděném nebo pracovním klusem a dovoluje mu také ve stejné době poněkud snížit hlavu a krk. Kroky mají být stejné a celý pohyb vyvážený a nenucený.

Prodloužený klus:

Kůň zabírá co největší možný prostor. Nepospíchá, délka jeho kroků je co nejdelší a vychází z velké aktivity zádě. Jezdec dovoluje koni prodloužení rámce s uvolněným týlem k získání co největšího prostoru. Přední nohy došlapují na místo, na které ukáží. Pohyb (poloha) předních a zadních nohou má být v okamžiku prodloužení stejný. Celý pohyb má být v dobré rovnováze a přechod do shromážděného klusu musí být proveden měkce při současném přenesení větší váhy na zád'. Při veškeré práci v klusem jezdec sedí, kromě případů, kdy je v úloze předepsáno jinak.

Cval

Cval je třídobý chod, kdy např. při cvalu vpravo je tento nohosled : levá zadní, levá diagonála (současně levá přední a pravá zadní), pravá přední následovaná momentem vznosu, kdy jsou všechny čtyři nohy ve vzduchu, před příštím cvalovým skokem. Cval, vždy s lehkými, kadencovanými a pravidelnými skoky, má být pohybem bez váhání. Kvalita cvalu se hodnotí podle celkového dojmu, tj. pravidelností a lehkostí chodu, tendence skoku vzhůru (do kopce) a kadence, vycházející z přijetí udidla s uvolněným týlem a angažovanosti záďe s aktivní činností hlezen - a schopnosti zůstat ve stejném rytmu a přirozené rovnováze i po přechodu z jednoho cvalu do druhého. Kůň zůstává na rovných čarách vždy rovný a správně ohnut v obloucích. Rozeznáváme pracovní cval, prodloužení skoků, shromážděný cval, střední cval a prodloužený cval.

Pracovní cval:

Je chod mezi shromážděným a středním cvalem. Kůň je na stupni výcviku, kdy ještě není připraven pro shromážděné chody. Ukazuje přirozenou rovnováhu a je „na přílnutí“, pohybuje se kupředu ve stejných, lehkých a kadencovaných skocích, s „dobrou akcí zadních nohou“. Výraz „dobrá akce zadních nohou“ zdůrazňuje důležitost impulsu vycházejícího z aktivní záďe.

Prodloužení skoků:

V úloze pro čtyřleté koně je požadováno „prodloužení skoků“. Je to varianta mezi pracovním a středním cvalem, kdy kůň je na stupni výcviku, ve kterém ještě není připraven pro střední cval.

Shromážděný cval:

Kůň zůstává „na přílnutí“, pohybuje se vpřed s krkem zvednutým a vyklenutým. Aktivní záď udržuje kadenci a energický kmih umožňující velkou pohyblivost plece což ukazuje zřetelné „nesení se“ koně. Skoky jsou kratší než v ostatních cvalech bez ztráty pružnosti a kadence.

Střední cval:

Je chod mezi pracovním a prodlouženým cvalem. Kůň jde vpřed bez pospíchání v jasně prodloužených skocích s aktivní záďí. Jezdec dovoluje koni nést hlavu trochu více před kolmicí než při shromážděném nebo pracovním cvalu a dovoluje mu také mírně snížit hlavu a krk. Skoky mají být nenucené a vyvážené.

Prodloužený cval:

Kůň zabírá co největší možný prostor. Délka jeho skoků je co největší, bez ztráty klidu a lehkosti a je výsledkem velkého kmihu vycházejícího ze záďe. Jezdec dovolí koni prodloužení rámce s uvolněným týlem k získání co největšího prostoru. Celý pohyb má být v dobré rovnováze a přechod do shromážděného cvalu musí být proveden měkce při současném přenesení větší váhy na záď.

Kontracval (cval na opačnou nohu):

Kontracval je cvik zlepšující rovnováhu a srovnání koně a musí být prováděn ve shromážděném cvalu. Kůň cválá ve správném nohosledu na vnější přední nohu. Přední a zadní nohy jdou ve stejné stopě.

Jednoduchá změna cvalu:

Je změna cvalu, kdy kůň ze cvalu přejde přímo do kroku a po třech až pěti jasně vymezených krocích zaskočí okamžitě do cvalu na druhou vedoucí nohu.

Přeskok (letmá změna cvalu):

Tato změna cvalu je provedena při vznosu, který následuje po každém cvalovém skoku. Změna má být provedena předními a zadními nohama současně. Přeskoky ve cvalu mohou být prováděny také v sériích, např. každý čtvrtý, třetí, druhý nebo každý skok. Kůň i v sériích zůstává uvolněný, klidný, rovný, v kmihu, udržuje stejný rytmus a

rovnováhu během celé série. Aby se zabránilo ztrátě lehkosti, plynulosti a prostornosti u přeskoků v sériích, musí být prováděny s dostatečným kmihem.

Couvání

Couvání je dvoudobý pohyb zpět v diagonálním sledu kroků bez momentu vznosu. Každý diagonální pár nohou se současně zvedá i došlapuje a přednínohy kráčeji ve stejné linii jako nohy zadní. Během couvání má kůň zůstat „na přílnutí“ a udržet si chuť k pohybu vpřed. Vážnými chybami jsou vzpírání se nebo ukvapenost pohybu, odpor nebo vyhýbání se ruce, uhýbání zadě z přímé linie, rozkročující se nebo neaktivní zadní nohy, vlečení předních nohou. Po dokončení předepsaného počtu kroků kůň a) zůstane stát ve čtvercovém rámci, nebo b) vykročí okamžitě v požadovaném chodu. Serie couvání (houpačka) je kombinace dvojího couvání s kroky vpřed. Má být prováděna s plynulými přechody a předepsanými počty kroků.

Přechody

Změny chodu a ruchu mají být provedeny zřetelně u předepsaných značek. Kadence chodu má být zachována až do okamžiku, kdy chod je měněn nebo kůň zastaví. Změny ruchu musí být jasně definovány se zachováním stejného rytmu a kadence. Kůň má zůstat lehce v ruce, klidný a udržet korektní postavení. Totéž platí o přechodech z jednoho cviku do druhého, např. z pasáže do piaffy a obráceně.

Poloviční zádrž

Každý cvik nebo přechod by měl být připraven sotva viditelnou poloviční zádrží. Poloviční zádrž je téměř současná koordinovaná činnost sedu, holení a ruky jezdce s cílem zvýšit pozornost a zlepšit rovnováhu koně před provedením cviků nebo přechodů do nižších a vyšších chodů. Přenesením poněkud větší váhy na zad' je vyvolána větší angažovanost zadních nohou ve prospěch odlehčení předku a celkové rovnováhy koně.

Změny směru

Při změnách směru má kůň přizpůsobovat ohnutí svého těla zakřivenosti čáry, kterou sleduje, zůstat poslušný a na pomůckách jezdce, bez odporu nebo změny chodu, rytmu nebo ruchu.

Figury

Požadované obrazce (figury) v drezuře jsou malé kruhy (volty), vlnovky a osmičky

Malý kruh (volta):

Malý kruh (volta) má průměr 6, 8 nebo 10 metrů, má-li být větší než 10 metrů, používá se slovo „kruh“ a uvedení průměru.

Vlnovka :

Vlnovka se skládá z půlkruhů spojovaných rovnou čarou, vrcholy půlkruhů se dotýkají dlouhé stěny. V okamžiku protnutí středové čáry má být kůň rovnoběžný s krátkou stěnou a rovný. Délka rovné čáry se mění v závislosti na průměru půlkruhu.

Osmička :

Osmičku tvoří dva přesné kruhy o stejné velikosti, jak je předepsáno úlohou, spojené ve středu osmičky. Kůň má být ve středu figury před změnou ruky na okamžik rovný.

Ustupování na holeň

Záměrem ustupování na holeň je ukázat poddajnost koně a jeho odpověď na stranové pobídky. Cvik je prováděn v pracovním klusu. Kůň je téměř rovný, kromě nepatrného postavení hlavy proti pohybu tak, že jezdec má vidět vnitřní očníkový oblouk a vnitřní nozdru. Obě vnitřní nohy překračují (a křížují) předem vnější nohy. Ustupování na holeň se může provádět na diagonále, kdy kůň má být pokud možno rovnoběžný s

dlouhou stěnou obdélníku, ale předek má být nepatrně před zádí. Může se také provádět na stěně, kdy kůň má být v úhlu asi 35 stupňů ke směru, kterým se pohybuje.

Práce na dvou stopách (stranové pohyby)

Cílem práce na dvou stopách je rozvoj a zvýšení angažovanosti zádě a tím také shromáždění. Při každé práci na dvou stopách je kůň nepatrně ohnut a pohybuje se předníma a zadníma nohama po dvou různých stopách. Postavení ani ohnutí se nesmí přehánět, aby nedošlo k porušení rovnováhy a plynulosti příslušného pohybu. Při práci na dvou stopách má chod zůstat uvolněný a pravidelný, má být kadencovaný a vyvážený. Často dochází chybně ke ztrátě kmihu, protože jezdec se zaměří převážně na ohnutí koně a jeho ustupování do strany.

Dovnitř plec

Cvik se provádí ve shromážděném klusu. Kůň je lehce a stejnoměrně ohnut okolo vnitřní nohy jezdce a udržuje úhel přibližně 30° ke stěně. Vnitřní přední noha koně překračuje a křížuje před vnější přední nohou. Vnitřní zadní noha se podsazuje pod těžiště koně se snížením vnitřní kyčle a jde ve stejné stopě jako vnější přední noha. Kůň je ohnut proti směru ve kterém se pohybuje

Travers (dovnitř zád')

Cvik se může provádět ve shromážděném klusu nebo ve shromážděném cvalu. Kůň je ohnut okolo vnitřní nohy jezdce poněkud více než při dovnitř plec. Úhel ke dlouhé stěně by měl být 35°, zezadu i zepředu bychom měli vidět čtyři stopy. Přední nohy jdou na stěně a zadní od stěny. Vnější nohy koně překračují a křížují vnitřní nohy. Kůň je ohnut ve směru, ve kterém se pohybuje. Na začátku traversu zád' koně musí jít od stěny nebo po kadenci a rovnováhu během celého cviku. Pro docílení větší uvolněnosti a projetí rohu či kruhu zůstává od stěny. Na konci traversu se zád' vrátí na stěnu aniž by došlo přistavení ke druhé ruce.

Renvers

Renvers je cvik obrácený k traversu. Zád' zůstává na stěně, zatímco předek koně je od stěny. Kůň je ohnut ve směru ve kterém se pohybuje. Při dokončení renversu se předek koně vrátí zpět na stěnu. Jinak platí stejné principy a podmínky jako u traversu. Poloviční překrok Překrok je obměna traversu, prováděná na diagonále místo na stěně. Může být předváděn ve shromážděném klusu, ve shromážděném cvalu nebo v pasáži při volné sestavě. Kůň má být mírně ohnutý ve směru ve kterém se pohybuje okolo vnitřní nohy jezdce. Má udržovat stejnou pohyblivost plece je velmi důležité, aby byl udržen kmih a zejména angažovanost vnitřní zadní nohy. Koňské tělo je téměř rovnoběžné s dlouhou stěnou, přičemž předek mírně předchází zád'. V klusu vnější nohy překračují a křížují nohy vnitřní. Ve cvalu se jedná o sérii dopředu a do strany prováděných skoků.

Obrat kolem zádě, piruety a poloviční piruety

Obrat kolem zádě přechodem ze zastavení a do zastavení (180°). V zájmu zachování tendence pohybu vpřed je na začátku obratu povolen jeden nebo dva kroky dopředu. Během obratu se kůň otáčí kolem bodu tak, že vnitřní zadní noha zůstává blízko tohoto bodu, při zachování jasného čtyřtaktu. Přední nohy a vnější zadní noha se pohybují kolem vnitřní zadní nohy, která se zvedá a pokládá čistě v rytmu ve směru těžiště a dotýká se země ve stejném bodě, nebo mírně vpřed. Po skončení obratu před druhým zastavením se kůň vrátí na stopu krácejíc šikmo vpřed bez křížení zadních nohou. Při obratu je kůň ohnut ve směru obratu.

Obrat kolem zádě z kroku (180°).

Platí stejná kritéria jako pro obrat kolem zádě s přechodem ze zastavení a do zastavení. Rozdíl je jen v tom, že kůň nepřejde do zastavení před obratem a po obratu. Před obratem se délka kroků zkrátí. Pirueta (poloviční pirueta) je obrat o 360°(180°) prováděný na dvou stopách s poloměrem rovným délce koně, kdy se předek otáčí okolo zádě.

Piruety (poloviční piruety) se obvykle provádějí ve shromážděném kroku nebo cvalu, ale mohou se provádět také v piaffě. Při piruetě (poloviční piruetě) se přední nohy a vnější zadní noha pohybují okolo vnitřní zadní nohy. Ta tvoří střed otáčení a musí se vracet na totéž místo nebo se pohybovat jen nepatrně kupředu pokaždé, když se zvedne. Při provádění piruety (poloviční piruety) v kterémkoliv chodu je kůň nepatrně ohnut ve směru, ve kterém se otáčí, zůstává lehce „na přílnutí“, otáčí se klidně, udržuje stálou kadenci a nohosled příslušného chodu. Nejvyšším místem během celého cviku je týl hlavy. Během piruet (polovičních piruet) má kůň udržet kmih, nemá ani nepatrně couvnout nebo ustoupit. Při provádění piruety (poloviční piruety) ve cvalu má jezdec udržet plnou uvolněnost koně se zdůrazněným shromážděním. Zád' je dobře angažovaná, snižená a vykazuje dobrou pružnost kloubů. Nedílnou součástí cviku je kvalita cvalových skoků před a po piruetě. Ve cvalovépiruetě má být zřetelný nohosled cvalového skoku, i když diagonální vnitřní zadní a vnější přední noha nemusí došlápnout současně. Celá pirueta ve cvalu má být provedena v šesti až osmi cvalových skocích, poloviční pirueta ve třech až čtyřech skocích. Kvalita piruet (polovičních piruet) se hodnotí podle uvolněnosti, lehkosti, přesnosti a plynulosti předvedení. Před předvedením vlastní piruety je požadováno zvýšení aktivity, srovnání koně a vyšší shromáždění. Při výjezdu z piruety musí být zachována rovnováha.

Pasáž

Je to odměřený, velmi shromážděný, velmi vznosný a velmi kadencovaný klus. Je charakterizován výraznou angažovaností zádě, více zdůrazněným ohýbáním kolen a hlezen a půvabnou pružností pohybu. Každý diagonální pár nohou se střídavě zvedá a dopadá s kadencí a prodlouženým vznosem. V zásadě špička kopyta přední nohy se má zvedat do úrovně poloviny holeně druhé přední nohy. Špička kopyta zadní nohy se má zvedat mírně nad spěnku druhé zadní nohy. Krk má být zvednutý a vznosně vyklenutý s týlem jako nejvyšším bodem. Kůň má zůstat lehce a měkce „na přílnutí“ a schopný přejít měkce z pasáže do piaffy a opačně, bez zjevného úsilí a bez změny kadence, s výrazným kmihem. Nepravidelné kroky zadních nohou, houpání předku nebo zádě ze strany na stranu, jakož i trhavé pohyby předních nebo zadních nohou nebo vlečení zadních nohou v momentu vznosu jsou vážné chyby.

Piaffa

Piaffa je vysoce shromážděný, kadencovaný, vznosný diagonální pohyb působící dojemem, že kůň zůstává na místě. Hřbet koně je ohebný a pruží. Zád' je snižena, kyčle s aktivními hlezny jsou dobře podsazeny a umožňují uvolněnost, lehkost a pohyblivost plecí a předních nohou. Každý diagonální pár nohou se zvedá a došlapuje střídavě s pružností a stejnou kadencí. V zásadě špička kopyta přední nohy se má zvedat do úrovně poloviny holeně druhé přední nohy. Špička kopyta zadní nohy se má zvedat mírně nad spěnku druhé zadní nohy. Krk má být zvednutý a vznosně vyklenutý s týlem jako nejvyšším bodem. Kůň má zůstat lehce „na přílnutí“ s uvolněným týlem a udržovat měkký a lehký kontakt. Tělo koně se má pohybovat pružně, kadencovaně a harmonicky. Piaffa se musí vždy vyznačovat živým kmihem a bezvadnou rovnováhou. Při dojmu, že zůstává na místě, má být zřejmá tendence k pohybu vpřed, což se projeví ochotou koně vykročit, jakmile dostane pobídku. Vážnými chybami jsou i

nepatrné couvnutí, nepravidelné nebo trhavé kroky zadních či předních nohou, nejasné diagonální kroky, křížení předních nebo zadních nohou, kolébání předku nebo zádě ze strany na stranu, široké rozkročení vpředu či vzadu, přílišný pohyb vpřed a porucha rytmu. Pohyb s uspěchanými, nestejnými a nepravidelnými kroky, bez kadence a pružnosti nemůže být nazýván pravou piaffou.

Způsob manipulace se zvířetem a charakteristika činnosti v disciplíně drezura: při uvedených cvicích jezdec sedící na koni ovládá zvíře prostřednictvím oteží, holeně a sedem. Těmito pomůckami, které musí být přiměřené a ohleduplné, jezdec provádí výše uvedené cviky.

- c) Použití koní v disciplíně spřežení: Cílem disciplíny je předvést koně ve třech dílčích disciplínách: drezura, maratón a překážková jízda.

Drezura: Účelem drezurní úlohy spřežení je posoudit klid, pravidelnost chodu, soulad, kmih, plynulost, lehkost a uvolněnost pohybu a správnou ohebnost koní při pohybu.

Hodnotí se rovněž styl, přesnost a celkový vliv soutěžících na koně, úbor soutěžících, stav postroje a kočáru a kompletní předvedení spřežení.

Maratón: Účelem maratónu je prověřit kondici, vytrvalost a trénovanost koní a zručnost, smysl pro tempo a jezdecké umění soutěžícího. Probíhá v terénu (např. louka, pastvina, les), kde jsou postaveny pevné průjezdní překážky, kterými vozataj s koňmi projíždí. Překážky jsou označeny praporky, které udávají vjezd do překážky a výjezd z překážky.

Překážková jízda: Cílem překážkové jízdy je ověřit způsobilost, poslušnost a obratnost koní po maratónu a zručnost a jezdecké mistrovství soutěžících. Probíhá na kolbišti o velikosti nejméně 70 m x 120 m. Na kolbišti jsou postaveny jednoduché průjezdní mobilní překážky tvořené z plastových kuželů. Vozataj s kočárem projíždí mezi kužely v předem stanoveném kursu a směru.

Způsob manipulace se zvířetem a charakteristika činnosti v disciplíně spřežení: při uvedených činnostech jsou koně zapřaženi do kočáru, na němž jede vozataj a 2 přísedící. Vozataj prostřednictvím postrojů a opratí vede koně po drezurním obdélníku, maratónem nebo překážkovou jízdou. Přísedící jsou v této činnosti nápomocni, případně pomáhají při náhle vyvstalých problémech: zablokování kočáru v překážce maratónu.

- d) Použití koní v disciplíně vytrvalost: Účelem vytrvalostních soutěží je prověřit trénovanost a kondici koní na tratích o následujících délkách:

Jednodenní vytrvalostní jízdy:

stupeň soutěže	délka tratě
"Z"	30 až 54 km
"L"	55 až 79 km
"S"	80 až 99 km
"ST"	100 až 139 km
"T"	140 a více.

Vícedenní vytrvalostní jízdy:

stupeň soutěže	délka tratě
"Z"	25 až 39 km
"L"	40 až 59 km
"S"	60 až 79 km
"T"	80 km a více.

Způsob manipulace se zvířetem a charakteristika činnosti v disciplíně vytrvalost: jezdec sedící na koni absolvuje jízdu terénem, včetně překonávání terénních nerovností. S koněm manipuluje s ohledem na kondici a zdraví koně.

- e) Použití koní v disciplíně Reining: Cviky Reiningu mají svůj původ v pohybech, které musí vykonat při své práci honácký kůň a které byly vypracovány na vysokou soutěžní úroveň. Reining poskytuje příležitost nejen tvořivě využít těchto cviků, ale i možnost rozšířit je prostřednictvím hudby a choreografie. Jezdci využívají hudby k tomu, aby předvedli sportovní schopnosti koně způsobem, který oslovuje diváky. Při Reiningu je hudba povinná.

Prováděné cviky: krokem na střed (walk-in), stopy (sliding stops), spiny (spins), rollbacky (rollbacks), kruhy (circles), couvání (backups), výdrž (hesitate), letmé přeskoky (lead changes), projíždění arény (run downs, round-arounds)

Popis cviků:

krokem na střed (walk-in): kůň jde krokem na střed jízdárny

stopy (sliding stops): jezdec s koněm nacválá a pak provede náhlou zádrž, přičemž kůň sníží záď a skluzem zadních nohou zabrzdí

spiny (spins): kůň se na mírnou pobídku jezdce rychle otáčí kolem zadních končetin

rollbacky (rollbacks): kůň nacválá, prudce zastaví a provede obrát o 180 st., přičemž pokračuje ve cvalu dál.

kruhy (circles): kůň se pohybuje dokola po obvodu kruhu

couvání (backups): kůň na pokyn jezdce couvá dozadu

výdrž (hesitate): kůň zastaví a musí stát nehnutě na všech čtyřech končetinách

letmé přeskoky (lead changes): kůň změní ve vzduchu nohosled z pravé zadní končetiny – současně pravá přední + levá zadní končetina – levá přední na levá zadní – současně levá přední + pravá zadní – pravá přední, příp. naopak.

projíždění arény (run downs, round-arounds): kůň rychle nacválá do trysku a opět zastaví.

Způsob manipulace se zvířetem a charakteristika činnosti v disciplíně reining: jezdec sedící na koni pomocí otěží, sedu a holení ovládá koně šetrným způsobem tak, aby ten prováděl uvedené cviky dobrovolně a uvolněně.

- f) Použití koní v disciplíně všestrannost: Cílem disciplíny je předvést koně ve třech dílčích disciplínách: drezúra, terénní jízda a parkur.

Při drezuře jsou koně používáni k činnostem vyjmenovaným v písm. b) tohoto bodu (3). Při terénní jízdě jsou koně testováni na klusových tratích, na steeplechase a na terénní zkoušce na pevných terénních překážkách. Při parkuru jsou koně používáni k překonání překážek na uzavřeném kolbišti.

Způsob manipulace se zvířetem a charakteristika činnosti v disciplíně všestrannost: Jezdec sedící na koni ovládá koně otěžemi, holení a sedem tak, aby tento prováděl ochotně a uvolněně drezurní cviky a absolvoval ve cvalu překážky v terénní jízdě. Drezurní cviky jsou shodné s disciplínou drezura (Čl. 5, odst. 3, písm. b).

- g) Použití koní v disciplíně voltiž: Při voltiži jsou koně používáni ve cvalu pro předvedení cviků jednotlivých cvičenců nebo jejich skupin.

Způsob manipulace se zvířetem a charakteristika činnosti v disciplíně voltiž: Lonžér drží dlouhou lonži (cca. 5 m) a za použití hlasových pomůcek, případně za opatrného použití biče ovládá koně tak, že tento se pohybuje po kruhu vymezeném lonží, a to ve cvalu. Přitom jeden cvičenec nebo skupina cvičenců provádí na hřbetě koně gymnastické cviky způsobem, který nenarušuje psychickou ani fyzickou pohodu zvířete.

- h) Použití koní při terénních loveckých jízdách, způsob manipulace se zvířaty a charakteristika činnosti: Terénní lovecká jízda je jízda krajinou, které se účastní různě velká skupina jezdců, která na koních překonává terénní překážky. Jízda je vzpomínkou na

pradávnou tradici parforsních honů. Tato tradice se přenesla v předminulém století i k nám a dnes přetrvává právě v podobě jízdy na počest sv. Huberta, patrona lovu obvykle na závěr jezdecké sezóny.

Jedná se o jízdu jezdců s koňmi po vybrané trase ve volném terénu s překážkami, kdy skupina jezdců (lot, houf) vedená vedoucím jezdcem - masterem (obvykle je označen na rameni připevněnou kokardou), který vydává pokyny k jízdě, následuje „jezdce – lišku“ (obvykle označeného – na rameni „liščím ohonem“), který imituje lovenou zvěř. V závěru jízdy se na daném stanoveném místě uskuteční hon na lišku. Jezdec, kterému se podaří ohon získat se stává „vítězem honu“.

Účastní se koně všech plemen, když se sejde více než 20 jezdců a koní, rozdělují se jezdcí na koních na více skupin (lotů, houfů), nejčastěji na skupinu „skokovou“ (pouze s jezdcí na koních) a skupinu „vycházkovou“ (s jezdcí na koních, kteří se nezúčastní vybraných náročnějších úseků v celé hlavní trasy jízdy) a případně na skupinu pro vozataje s kočáry a bryčkami se zápřeží. Koně se mohou jízdy účastnit maximálně jedenkrát v daném dni.

- Ruch koně je krok, klus, cval a skok.
- Trasa jízdy vede po dohodě s majitelem pozemků (případně uživatelem honitby), polním a lesním terénem, po lesních a polních cestách, loukách a upravených polích. Pořadatel stanoví trasu jízdy ve volném terénu, mimo silniční a železniční komunikace zejména křižování s nimi, nebo průjezd přes jiná riziková místa, oplocení ploty s jednoduchým drátem, skládky, lomy, střelnice, místa intenzivní chemizace apod.
- Skoky na trase imitují přírodní překážky, jsou pevné nebo proskočitelné (proutěné, chvojí aj.) výška a šířka se řídí jezdeckou a skokovou úrovní přihlášených účastníků. Postup pro překonání překážek volí vedoucí jezdec - master zástupu, řadě nebo v rozdělených skupinách, dle charakteru skoku.
- Sedláni a uzděni anglického i westernového typu, použití ostruh je povoleno jen se souhlasem pořadatele.

Průběh akce:

Pořadatel před zahájením jízdy s „jezdcem - liškou“ a vedoucím jezdcem - masterem projedná stanovenou trasu jízdy ve volném terénu. Pořadatel upozorní „jezdce - lišku“ a vedoucího jezdece - mastera na obtížná místa tratě nebo případná její rizika nebo rizika jejího okolí.

Pořadatel může dát souhlas se zahájením jízdy pouze, pokud byla před jízdou provedena kontrola trasy a byla konstatována její bezpečnost a vhodnost pro koně, případně byla učiněna opatření k jejímu zajištění (výstražné označení, pomocníci pořadatele v terénu), na které byl upozorněn „jezdcem - liška“ a vedoucím jezdcem - masterem.

Vedoucí jezdec - master, vždy před jízdou vydá pokyny k jízdě po trase, způsobu zdolávání překážek, vysvětlí a stanoví smluvené pokyny a znamení, upozorní jezdece na obtížná místa tratě. Vedoucí jezdec – master po zahájení projíždí jako druhý za „jezdcem – liškou“. V půli trasy je organizována přestávka pro odpočinek jezdců a koní. Vedoucí jezdec - master velí sesednout, povolit sedla i s možností odsedláni. Před další jízdou jezdcí provedou kontrolu výstroje. V závěru jízdy se na daném stanoveném místě uskuteční hon na lišku. Jezdec, kterému se podaří ohon získat se stává „vítězem honu“.

Jezdcí koní vycházkového houfu nesmějí absolvovat trasu, zejména zdolávat překážky nebo křižovat trasu v době před jízdou skokového houfu nebo současně s se skokovým houfem. Vedoucí skokového houfu je však může k jízdě přímo vyzvat a vydat k tomu příslušný pokyn.

Zařízení, vybavení, pomůcky pro manipulaci, předvádění nebo jinou činnost se zvířaty

(1) Soutěžící, případně osoba využívající koně během ostatních akcí dle č. 2, odst 4., písm. b), odpovídá za to, že použitá výstroj a pomůcky jsou v takovém stavu, aby nemohly způsobit poranění a utrpení zvířete nebo poškození jeho zdraví. Při poruše výstroje, která by mohla během činnosti se zvířetem způsobit jeho utrpení, je pořadatel OZ nebo příslušná osoba povinen neodkladně tuto činnost ukončit.

(2) Vybavení, používané postroje a pomůcky mají být přiměřené stavbě těla, věkovým schopnostem a výkonnosti zvířat, nesmí jim působit poškození nebo poranění. Zvířata musí mít takovou výstroj, aby nemohlo dojít k jejich zranění nebo týrání.

Pomůcky a vybavení využívající elektrický impuls a elektrické poháněče se nesmí používat.

(3) Povolené uzdění, výstroj a přídatné pomůcky:

Pro jízdu pod sedlem:

uzdění:

- a) uzdečka s udidlem z kovu, kůže, gumy nebo z plastického materiálu. U uzdečky může být nánosník obyčejný (anglický), podepínací (hanoverský), zkřížený (mexický) nebo obyčejný s podepnutím (irský). Musí být celý vyroben z kůže s výjimkou malého kolečka z ovčí kůže tam, kde se křížují řemeny zkříženého nánosníku,
- b) stihlové - hladké udidlo s děleným vodítkem a kroužky, polokroužky, nebo D-kroužky, přičemž průměr kroužků nesmí být menší než 5 cm a větší než 10 cm. Uvnitř kruhu nesmí být uzda, nebo připojení k ohlávce, které by posilovaly tah. Ústní část by měla být kulatá z hladkého nekrytého kovu, nesmí mít ostré hrany, výčnělky nebo hroty. Může být vykládaná, ale musí zůstat hladká nebo musí být krytá latexem. 2,5 cm od koutku huby, měřeno od vnitřní stany kroužku, má být průměr udítka od 0,8 do 2 cm, přičemž průměr udítka se k jeho středu zužuje. Jeli použit podbradní řemínek (z kůže nebo nylonu) nesmí být utažen. (2 prsty mezi řemínek a bradu koně). Otěž musí být upevněna nad podbradním řemínkem,
- c) pákové udidlo koně slouží k posílení tahu otěží. Část vkládaná do huby koně, má povrch z hladkého a nekrytého kovu, je pevná nebo dělená, na průřezu kulatá nebo oválná, oprůměru udítka od 0,8 do 2 cm; nesmí mít ostré hrany, výčnělky nebo hroty. Rameno páky nesmí být delší než 10 cm (tj. délka ramena páky pod udítkem = část udidla vkládané do huby koně). Má-li páka posuvné udítko, rameno páky od udítka nesmí být delší než 10 cm při nejhořejší pozici. Při použití tohoto udidla je vyžadováno i použití podbradního řetízku s minimální šířkou 1,3 cm položeného naplocho na čelist koně, který nesmí být utažen (minimální vůle 3 cm resp. na vsunutí 2 prstů mezi řetízek a bradu koně),
- d) vodicí udidlo proti vzpínání (tzv. „steigerzaun“) s otěžemi nebo na předváděcí lonži; část vkládaná do huby koně, musí být kulatého, oválného nebo vejčitého tvaru, z hladkého a nekrytého kovu o průměru udítka od 1cm, dostatečně pevná, aby při jejím prasknutí nebo deformaci nedošlo k poranění koně,
- e) Hackamore, je uzdění z pružné surové nebo zpracované kůže nebo provazový bosal spletené do copánku, které je na obvodu líce koně v průměru 1,5 – 1,9 cm silné. Přitom se musí vejít mezi nos koně a bosal dva prsty, přitlačíme-li bosal kupředu. Použití kovu případně použití jiných neohebných materiálů, ani obalených jakýmkoliv materiálem není přípustné. Použití tohoto uzdění je povoleno při disciplinách skoky a všestrannost.,
- f) Hackamore mechanické - nánosník je pošit kůží, podbradní řemínek (řetízek) nesmí být utažen k čelisti koně (minimální vůle je 3 cm) a musí být minimálně 1 cm široký. Použití tohoto uzdění je povoleno při disciplinách skoky a všestrannost

- g) dělené otěže z kůže nebo pleteného materiálu jednoduché nebo dvojité pro uzdění pákovým udidlem; pro reiningové soutěže případně povolen romal jako pomůcka z pleteného materiálu prodlužující otěže, používaná k vedení koně. Romal se nesmí používat k pobízení před podbřišníkem nebo k jakýmkoliv signálům nebo pokynům koni,
- h) vyvazovací otěže jsou povoleny jen při lonžování jen s jednou lonží, maximální doba jejich použití je 30 minut, pak musí být minimálně na stejnou dobu být uvolněny,
- i) martingal je povolen jakožto pomocná otěž při všech sedlových disciplínách jezdeckého sportu (skoky, drezura, všestrannost, reining, endurance)

sedlo

pro jednotlivé disciplíny lze používat anglické, drezurní a westernové typy sedel,

třmeny

nelze používat třmeny s ostrými hranami, výstupky nebo takovou úpravou, která by mohla zranit koně nebo mu působit utrpení,

ostruhy

musí být z hladkého kovu; dřík musí směřovat jen dozadu, nesmí být delší než 3,5 cm a musí být bez koleček. Konec musí být tupý, aby se předešlo zranění koně. Je-li dřík zahnutý, musí být ostruhy nasazeny tak, aby zahnutí směřovalo dolů. Nesmí být použity ostruhy, které by mohly poranit koně. Ostruhy může použít pouze zkušený jezdec. Použití ostruh je pro jednotlivé klasické jezdecké disciplíny stanoveno pravidly disciplíny. Ostruhy lze používat v disciplínách skoky, drezura, všestrannost, reining

jezdecký bič

musí být z takového materiálu a tak konstruován (špička krytá krátkým šlahounem či řemínkem), aby nemohl způsobit zranění koně

kování

jakýkoli běžný typ podkov, odpovídajících povrchu půdy a klimatickým podmínkám nesmí negativně ovlivnit zdraví koně,

přídavné pomůcky

musí být z materiálů a být použity takovou formou, aby nemohly způsobit poranění a bezdůvodné nepohodlí koně

Pro vozatajskou zádrž:

uzdění

ohlávka s udidlem z kovu, kůže, gumy nebo z plastického materiálu, udidlo stihlové, nebo pákové,

opratě

celokožené,

postroje

chomoutové, chomoutkové (anglické), poprsní,

vozatajský bič,

délka biče i bičiště do 150 cm; v celé délce biče i bičiště je zakázáno provádět uzlení, používat jakékoli látky či zařízení, které mohou koni způsobit bolest nebo zranění (olůvka, apod.),

kování

jakýkoli běžný typ podkov, odpovídajících povrchu půdy a klimatickým podmínkám, nesmí negativně ovlivnit zdraví koně

přídavné pomůcky

musí být z materiálů a být použity takovou formou, aby nemohly způsobit poranění a bezdůvodné nepohodlí koně

Pro voltiž

uzdění - uzdečka s udidlem z kovu, kůže, gumy nebo z plastického materiálu. U uzdečky může být nánosník;

stihlové - hladké udidlo s děleným vodítkem a kroužky, polokroužky, nebo D-kroužky, přičemž průměr kroužků nesmí být menší než 5 cm a větší než 10 cm. Uvnitř kruhu nesmí být uzda, nebo připojení k ohlávce, které by posilovalo tah. Ústní část by měla být kulatá z hladkého nekrytého kovu, nesmí mít ostré hrany, výčnělky nebo hroty. Může být vykládaná, ale musí zůstat hladká nebo musí být krytá latexem. 2,5 cm od koutku huby, měřeno od vnitřní stany kroužku, má být průměr uditka od 0,8 do 2 cm, přičemž průměr uditka se k jeho středu zužuje. Jeli použit podbradní řemínek (z kůže nebo nylonu) nesmí být utažen. (2 prsty mezi řemínek a bradu koně). Otěž musí být upevněna nad podbradním řemínkem,

vyvazovací otěže jsou povoleny jen při lonžování jen s jednou lonží, maximální doba jejich použití je 30 minut, pak musí být minimálně na stejnou dobu být uvolněny,

obříšník jednoduchý nebo s madly, upevněný v sedlové krajině koně;

(4) Řádem svodu nepovolená výstroj a výzbroj:

Pro jízdu pod sedlem:

- a) uzdečka nebo ohlávka z drátu nebo materiálu se stejnou pevností (kov, lanko, tvrdý plast apod.) nebo vše z drátu a uvedeného materiálu (není rozhodující, jak silnou vrstvou a jakým způsobem je drát nebo jiný pevný materiál obalen),
- b) podbradní řemínek (řetízek) užší než 1,3 cm a s ostrými hranami,
- c) hadicová, gumová otěž,
- d) ostré hrany udidla, dvojité uzdění,
- e) průvlečná otěž,
- f) bosal z koňských žíní,
- g) ostruhy nebo jiné pomůcky, využívající elektrický impuls,
- h) třmeny s ostrými hroty,
- i) podkovy nelze s ozuby tvaru písmene „H“, ostruhy, které mohou koně zranit, zejména westernové ostruhy bez koleček, ostruhy s hvězdicemi, ostrými hranami nebo výběžky, ostruhy s kolečky menšími než 3 cm v průměru a slabšími na obvodě než 0,3cm)
- k) obříšník, lonže, provazy nebo jiné pomůcky k podvázání břicha zvířete v jiné než sedlové krajině na hrudi zvířete

Pro vozatajskou zápřež:

- a) ohlávka z drátu nebo materiálu se stejnou pevností (kov, lanko, tvrdý plast apod.) nebo vše z drátu a uvedeného materiálu (není rozhodující, jak silnou vrstvou a jakým způsobem je drát nebo jiný pevný materiál obalen) jakékoli uzdění bez udidla, dále veškeré kroužky, úvazné kroužky, nebo jiná zařízení, která mají nadměrný pákový účinek na uzdění,
- b) pomocné opratě, včetně všech typů kontrolních opratí,
- c) dvojité podkovy a olovené zátěže, podkovy s ozuby tvaru písmene „H“,
- d) přivazovat ocasy ke kočáru či k pobočnicím,
- e) jakýmkoli způsobem vázat či podvazovat jazyk,
- f) použití jakékoli látky nebo zařízení na oji nebo pobočnicích, které mohou způsobit podráždění koně,

Obecné:

- a) použití jakýchkoliv náhodných pomůcek, které nejsou součástí schválené výstroje, je zakázáno a je důvodem k zamezení jízdy,
 - b) jakékoliv použití pomůcek, využívajících elektrický impulz, pobídka ostruhami nebo otěžemi před podbřišníkem, pobízení koně náhodně zvolenými předměty (klacky, hole apod.), které nejsou součástí schválené výstroje, je zakázáno a považuje se za týrání zvířete,
- (5) Překážky používané na svodech musí splňovat následující požadavky:
- a) Za žádných okolností, s výjimkou soutěží skoku mohutnosti a bariérového skákání popsáno na str. 4 nesmí být překážka vyšší než 1,70 m.
 - b) Pevné překážky v soutěžích všestrannosti musí být konstruované tak, aby bylo možné kdykoli je okamžitě rozebrat.
 - c) Šířkové překážky nesmí přesáhnout 2 m šířky s výjimkou trojbradlí, kde je povolena maximální šířka 2,20 m. Šířka vodního příkopu přesáhnout 4,50 m včetně odskokového prvku.
 - d) Bariéry a ostatní části překážek jsou uloženy v hácích. Bariéra musí být v háku uložena natolik volně, aby se mohla otáčet. Proto musí mít podpěra hloubku minimálně 18 mm a maximálně 30 mm. U prken, branek, plotu, válců, apod. musí být podpěry otevřenější, či dokonce ploché.
 - e) V jezdeckých soutěžích lze používat následující překážky: svislá překážka, šířková překážka, vodní příkop, kombinované překážky (kombinace), lavice, náspy a rampy, uzavřené kombinace, částečně uzavřené a částečně otevřené kombinace.

Čl. 7

Přeprava koní na svod a zpět

- (1) Přeprava koně na svod a zpět musí probíhat v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhl. č. 193/2004 Sb. a s předpisy ES.
 - (2) Poučení o péči o zvířata a jejich ochranu u osob doprovázejících zvířata na svod a zpět, pokud se nejedná o registrovaného dopravce a pokud jezdec či ošetřovatel sám zásilku nedoprovází, zajistí každý majitel koně či jím pověřený držitel v místě nakládky zvířete.
 - (3) Koně jsou zpravidla přepravováni pro tyto účely speciálně upravenými nákladními vozy nebo v přívěsných vozících určených k přepravě koní.
- Požadovanou plochu pro přepravu kategorií koní udává tabulka č. 1.

Tab.č1

Kategorie zvířat	Přibližná hmotnost zvířat v kg	Minimální podlahová plocha na jedno zvíře v m ²
Malá plemena - pony	50 – 120	1
Sportovní pony	300 – 450	1,4
Velká plemena (dospělý kůň)	450 – 700	1,75

- (4) Dále je chovatel povinen zajistit
 - a) vyčištění, případně dezinfekci přepravníku před jeho použitím
 - b) nakrmení a napojení zvířat před nakládkou, případně ve stanovených přestávkách v době přepravy vždy maximálně po 8 hodinách přepravní doby,
 - c) použití přepravníků, které zvířata ochrání před nepříznivými vlivy počasí,
 - d) dostatečné množství zdravotně nezávadného krmiva a vody, která neohrožuje zdravotní stav zvířat,

- e) oddělení koní od sebe při transportu více jak jednoho zvířete; koně musí být od sebe odděleni příhradou a zabezpečeni proti úniku z přepravníku.
- f) Vykládání koní musí být prováděno na rampě nebo místě k tomu určeném pod maximálním úhlem sklonu 25°; výškové nerovnosti nesmí přesahovat 20 cm; mezery v podlaze nebo mezi dvěma podlahami musí znemožňovat vsunutí končetiny a povrch zabraňovat uklouznutí.

Čl. 8

Prostory, ve kterých se veřejné vystoupení nebo svod provádí a prostory k ustájení

(1) Pořadatel je povinen seznámit se s platnými právními předpisy na ochranu zvířat včetně tohoto Řádu svodu, řídit se jimi a při svodu zajistit:

- a) vhodné místo a vybavení pro vykládání koní (viz. Čl. 7, písm. f) a provést jeho kontrolu,
- b) dostatečný zdroj zdravotně nezávadné vody (předpokládaná spotřeba napájecí vody v litrech je 10 % ž. hm. koně na den/ks.); způsob napájení nebo podání tekutin,
- c) krmivo (seno - minimálně 2 % ž. hm. koně na den/ks) při akcích trvajících déle než jeden den (pořadatel stanoví, zda zabezpečí krmivo nebo zda tuto povinnost má každý chovatel individuálně),
- d) podestýlání (případně předem vydá organizační pokyny pro účastníky, jak mají tento požadavek pro svá zvířata zabezpečit) a likvidaci hnoje,
- e) takový prostor pro zvířata, zejména boxy a jejich vybavení, který bude minimalizovat riziko poranění (vyloučení předmětů nebo ostrých hran na hrazeních, použitým vybavením, atd.),
- f) dostatek prostoru k tomu, aby zvířata mohla v místě odpočinku zaujmout odpovídající přirozený postoj, měla prostor pro ležení, tato místa pro zvířata jednotlivých účastníků svodu předem určit a vyznačit,
- g) bezpečné a oddělené ustájení dospělých hřebců od klisen, které však nebude bránit jejich pohodě,
- h) možnost zabezpečení zvířat před nepříznivým počasím a výraznými rozdíly v klimatických podmínkách, přičemž je možné využít přístřešků nebo přirozeného porostu,
- i) prostor pro případnou izolaci poraněných nebo nemocných koní,
- j) vhodný prostor pro pohyb koní mimo vlastní soutěž či trénink (prostory pro provádění koní, lonžování, případnou přípravu apod.) s dostatečně velkým manipulačním prostorem (spojovací koridory, cesty apod.) tak, aby manipulace s předváděnými zvířaty byla bezpečná a nebylo nutné s nimi manipulovat způsobem vyvolávajícím utrpení,
- k) podle rozsahu akce odpovídající počet osob, které budou organizačně akci zajišťovat, dále zabezpečit jejich poučení, vybavení potřebnými pracovními pomůckami odpovídajícími dané nebo očekávané situaci, vhodné označení (pořadatelské pásky, uniforma, apod.) a kontrolu jejich činnosti,
- l) v případě uzavřených prostor (stáje, jízdárna, apod.) bude zajištěno jejich čištění, větrání a objem vzduchu tak, aby odpovídaly věkové kategorii a plemeni koní, byly přiměřené počtu zvířat a minimalizovaly negativní vlivy vyvolané prostředím (např. zamezení prašnosti), činností se zvířaty nebo vyvolávané návštěvníky,
- m) prostor pro koně před přístupem jiných zvířat (např. psů návštěvníků, toulavých psů), nepovolaných osob a dále zavést opatření nezbytná pro zabránění úniku zvířat,
- n) pomocné prostory a organizovat v nich parkování dopravních prostředků, přepravních přívěsů, pomocného vybavení, apod. tak, aby bylo minimalizováno riziko možného utrpení zvířat, které se účastní svodu,

- o) prostory pro návštěvníky nebo jiné osoby, které se svodu účastní a organizovat v nich činnost tak, aby nebyla ohrožena jejich bezpečnost a bylo minimalizováno riziko možného utrpení zvířat, která se svodu účastní,
- p) podmínky pro provádění veterinární péče a poskytnutí první pomoci zvířatům jezdcem či ošetřovatelem a pro případ odborného zákroku zajistit její pohotovostní poskytnutí veterinárním lékařem, dodržování zoohygienických podmínek, podkovářskou službu. Je oprávněn na doporučení veterinárního lékaře nepřijmout na závody nemocné zvíře a odeslat je zpět na náklady.
- q) prohlídku koní a technologického vybavení, používaných pomůcek apod.; v nejkratší možné době odstranění každé zjištěné závady tak, aby nebylo ohroženo zdraví a život zvířat. K zajištění prohlídky zvířat v kterékoli době musí být připraveno stabilní nebo mobilní osvětlení, které umožní důsledné provedení prohlídky. U svodů trvajících déle než jeden den je třeba zabezpečit noční službu, která je schopna zajistit péči o pohodu zvířata a jejich bezpečnost.

(2) Minimální standardy na ustájení, pokud je nezbytné během svodu, jsou pro:

a) vazné ustájení

Kůň nad 400 kg.ž.hm.	Min. plocha (m ² .ks ⁻¹)	Minimální rozměry stání ¹⁾		Krmný žlab	
		šířka (mm)	délka (mm)	výška (mm)	minimální šířka (mm)
řadová stání	4,5	1500	2750	650-1000)	650
individuální stání	4,5	1800	2750		

Vysvětlivka k tabulce:

1) Musí být zachován vždy nárok na minimálně jeden za stanovených minimálních rozměrů a součin šířky a délky stání musí vždy splňovat požadavek na jeho minimální plochu.

Při vazném ustájení se používá vazná ohlávka upevněná na jeden nebo dva provazy nebo řemeny volně probíhající do zdi zabudovaným centrálně umístěným kruhem nebo kruhy na obou stranách stání. Uvazování koní řetězem není přípustné.

b) boxy

Kategorie koní	Min. plocha (m ² .ks ⁻¹)	Minimální rozměry boxu ¹⁾	
		šířka (mm)	délka (mm)
kůň do 200 kg.ž.hm.	6	2000	2000
200-400 kg.ž.hm.	7	2500	2500
400-500 kg.ž.hm.	8	2500	2500
nad 500 kg.ž.hm.	9	2500	2500

Vysvětlivka k tabulce:

1) Musí být zachován vždy nárok na minimálně jeden za stanovených minimálních rozměrů a součin šířky a délky boxu musí vždy splňovat požadavek na jeho minimální plochu.

(3) V prostorách nebo objektech se pro pořádání svodu doporučuje optimální teplota v rozmezí 15 – 20 °C. Zabránit je nutné zejména přehřátí zvířat v letním období.

(4) Koně účastníci se svodu musí být čistí a mít ošetřená kopyta (požadavek na vystrouhání nebo podkování si určí pořadatel).

(5) Veřejná vystoupení a svody mohou probíhat:

- a) na otevřených závodištích. Jako povrch slouží trávník nebo písek

- b) v jezdeckých halách nebo multifunkčních halách. Jako povrch slouží piliny, písek nebo jejich směs. Hala musí být dobře větratelná, teplota se musí pohybovat mezi 15 – 20 °C.
- c) v terénu (louka, les). Musí být vybrány terény, jejichž podklad neohrožuje zdraví koní a zejména nezpůsobuje poranění kopyt a končetin.

Čl. 9

První pomoc a veterinární péče

(1) První pomoc a veterinární péči poskytuje zvířatům jezdec, vozataj či ošetřovatel. Pořadatel zajistí veterinární pohotovost s tím že v případě potřeby bude k dispozici neprodleně veterinární lékař. U akcí s větším počtem zvířat bude zajištěna trvalá přítomnost veterinárního lékaře.

(2) Osoba, jež má zvíře v držení a užívání, je povinna poskytnout pracovníkům dozoru na ochranu zvířat potřebné doklady, informace, věcnou a osobní pomoc nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně předvedení zvířat na požádání na určené místo pracovníkem provádějícím dozor.

(3) Dozor nad ochranou zvířat jsou oprávněni vykonávat inspektoři orgánů veterinární správy, kteří se držiteli zvířete prokáží služebním průkazem. Pořadatel jim zabezpečí bezprůtahový a hladký bezplatný přístup na svod koní.

Čl. 10

Poučení osob o ochraně zvířat

Pořadatel, případně pořadatel pro OZ, provede poučení členů organizačního výboru a zúčastněných osob. Obsahem poučení jsou informace o tomto řádu, zejména o tom, jak manipulovat se zvířaty, připravovat pomůcky nebo jiné vybavení používané při práci s koňmi. Dále tyto osoby seznámí se zásadami zabezpečení pohody a ochrany zvířat podle zákona na ochranu zvířat, jeho prováděcích vyhlášek a tohoto Řádu svodu, zejména stanoví pracovní postupy a organizuje práci při chovu zvířat tak, aby

- a) s koňmi bylo zacházeno klidně a rozhodně, aby nebyli drážděni nebylo jim vyvoláváno utrpení nebo týrání,
- b) při provádění speciálních úkonů (např. veterinárních zákroků prováděných veterinářem či odborně způsobilou osobou) byl na místě, kde se zákrok provádí, nezbytně nutný počet dalších poučených osob a dále aby při provádění těchto úkonů u neklidných zvířat byly použity vhodné prostředky k fixaci zvířete nebo podány zklidňující preparáty veterinárním lékařem,
- c) osoby manipulující se zvířaty na svodech respektovaly požadavek zvýšené pozornosti ke zvířatům při situacích doprovázených hlukem nebo jinými negativními podněty, jelikož zvířata obvykle přicházejí do dosud nepoznaného prostředí, v němž mohou být sestavována do skupin z jedinců, kteří na sebe nejsou navyklí nebo kde mohou projevit obranné reakce. Zvýšenou péči je třeba věnovat zvířatům poraněným nebo postiženým následky poranění.
- d) osoby manipulující se zvířaty byly informovány o opatřeních v případě mimořádných událostí (např. útěk zvířete mimo vyhrazené prostory, požár) a zabezpečily ochranu zvířat před utrpením a vznikem nebezpečných situací

- e) všichni zúčastnění potvrdili svým podpisem, že byli pořadatelem seznámeni s předpisy na ochranu zvířat a tímto Řádem

Čl. 11

Důvody k zastavení svodu

- (1) Pořadatel, pro OZ, je oprávněn a povinen
- a) kontrolovat dodržování Řádu svodu v místě jeho konání, vyžadovat od jednotlivých osob plnění povinností stanovených Řádem svodu a při zajištění závad je povinen zjednat nápravu,
 - b) stanovit, aby zvířata, která svým chováním ohrožují bezpečnost osob nebo ostatních zvířat, byla ze svodu vyřazena. Jedná-li se o zvířata sportovně cenná, provede po dohodě s chovatelem taková opatření, která možnost ohrožení snižují, například zajistí oddělené místo pro ustájení, určí zkušeného ošetřovatele nebo více ošetřovatelů, kteří jsou dostatečně seznámeni s rizikovým chováním zvířete,
 - c) nepovolit účast zvířatům uvedeným v čl. 4, odst. 2 a zamezit nevhodnému chování osob užívajících zvířata nebo manipulujících se zvířaty. Za takové jednání se považuje zejména:
 - nadměrné pobízení unaveného zvířete,
 - použití dopingu nebo odepření zkoušky na doping,
 - nedostatečné ovládnutí zvířete, např. u koně trháni udidly nebo jiné hrubé zacházení,
 - pokračování v činnosti s prokazatelně zchromlým nebo vyčerpaným koněm,
 - nadměrné používání biče nebo jiného předmětu, který bič nahrazuje,
 - zakázané použití ostruh působící klinicky zjevné změny,
 - barování (nedovolený způsob výcviku a tréninku koně)
 - použití nedovolených nebo poškozených pomůcek a výstroje zvířete, které mohou působit zvířeti utrpení (zakázané pomůcky a výstroj pro příslušnou disciplínu uvedené v čl. 6, odst. 4, pomůcky využívající elektrický proud, apod.), špatně označených a nedovolených překážek,
 - d) z důvodů ochrany zvířat ukončit svod v případě nevhodných klimatických podmínek nebo nevhodného chování účastníků představení, a to jak účinkujících, tak diváků.
- (2) Během svodu a po jeho ukončení provádí pořadatel, případně pořadatel pro OZ kontrolu, zda nedošlo k poranění koní (např. nadměrným použitím ostruh či biče). Při výskytu klinicky zjevného poranění způsobeného použitím nedovolených pomůcek nebo chováním jezdce odporujícího zákonu na ochranu zvířat proti týrání nebo ustanovením tohoto Řádu svodu je kůň ze svodu vyloučen.
- (3) Pořadatel je oprávněn zastavit konání či průběh svodu zvířat až do provedení nápravy, pokud má důvodné podezření z porušení povinností stanovených zákonem na ochranu zvířat, jeho prováděcími předpisy nebo tímto Řádem svodu. Dále má právo a povinnost vyloučit osobu i její zvíře ze svodu, pokud tato osoba porušila stanovené podmínky.
- (4) Porušení Řádu svodu účastníkem oznámí pořadatel svodu, případně pořadatel pro OZ, orgánům dozoru nad ochranou zvířat - místně příslušné krajské veterinární správě.

Čl. 12

Platnost a účinnost Řádu svodu

(1) Řád svodu je platný pouze ve znění schváleném Ústřední komisí na ochranu zvířat. Jeho změny musí být projednány s tímto orgánem a být jím schváleny.

(2) Řád svodu nabývá platnosti dnem rozhodnutí o schválení Ústřední komisí na ochranu zvířat. Řád svodu nabývá účinnosti dnem právní moci rozhodnutí o schválení řádu.

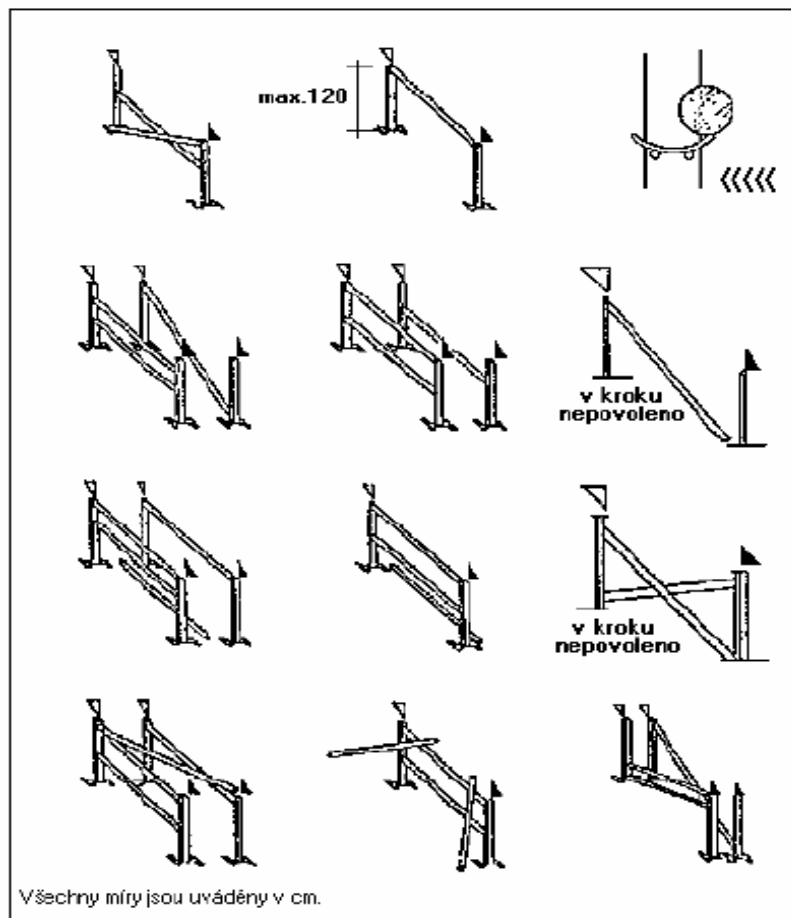
Ing. František Lomský
generální sekretář ČJF

Přílohy

Poznámka:

Pro přehlednost a urychlení orientace ponecháno shodné označení příloh jako v Pravidlech ČJF, z nichž jsou převzaty.

Příloha XV: **Nepovolené skoky na opračovišti**

V kroku nelze překračovat zkřížené bariey (viz nákres).

Bariera před a za překážkou musí být nejméně 250 cm od paty překážky, výška této překážky nesmí přesáhnout 130 cm a nebo méně než 100 cm pro libovolně vysokou překážku.

Příloha XVI: **Tabulky vzdáleností mezi skoky v kombinacích (FEI)**

Tabulka vzdáleností mezi prvky kombinace pro normální podmínky platné pro výšku 120 až 140 cm a tomu odpovídající šířku. Míry jsou uváděny v metrech.

Typ překážky	A svislý skok	B oxer	C trojbradlí
A svislý typ	7,60 až 8,00	7,50 až 7,80	7,10 až 7,40
	10,60 až 11,00	10,50 až 10,80	nedoporučená
B oxer	7,60 až 7,80	7,40 až 7,70	7,10 až 7,40
	10,60 až 11,00	10,40 až 10,70	nedoporučená
C trojbradlí	7,70 až 8,00	7,60 až 7,80	nedoporučená
	10,70 až 11,00	10,50 až 10,80	nedoporučená

Stavitel parkuru volí vzdálenosti podle: - třídy koní v soutěži
- sklonu terénu, hloubce půdy a ostrosti obrátů
- převládajícího terénu (písek, tráva),
- konstrukce překážek

Vzdálenost mezi dvěma překážkami za optimálních podmínek

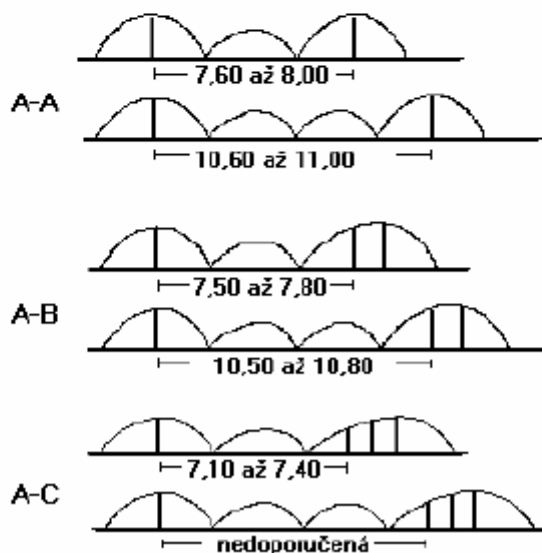
3 ovalové skoky 14,30 až 15,00 m

4 ovalové skoky 17,90 až 18,60 m

5 ovalových skoků 21,50 až 22,50 m

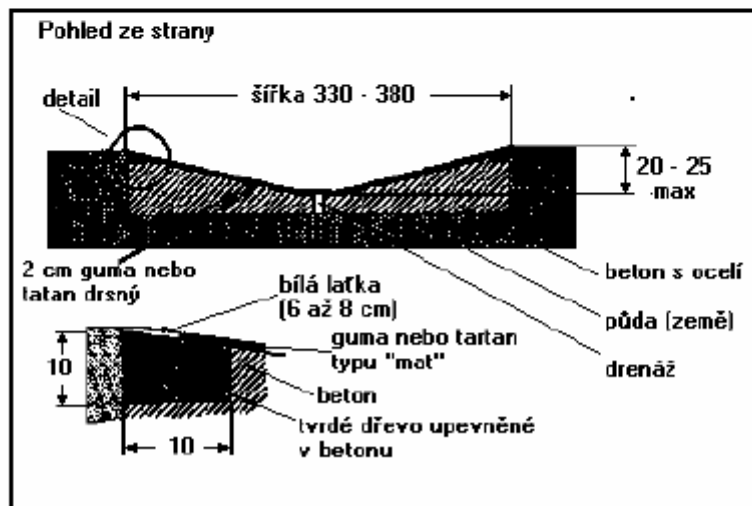
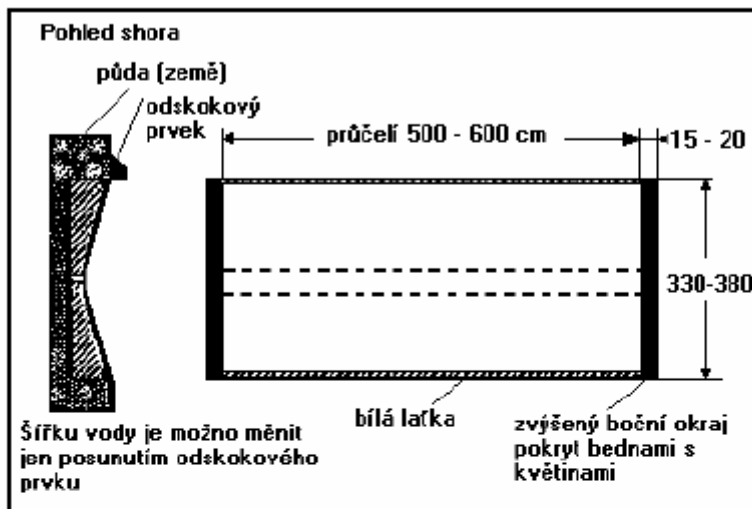
6 ovalových skoků 25,00 až 26,00 m.

Vzdálenost od dvou do čtyř ovalových skoků mezi překážkami doporučená v tabulkách nesmí být méně než ± 25 cm.

Příloha XVII: Vodní příkop

Všechny míry jsou uvedeny v cm

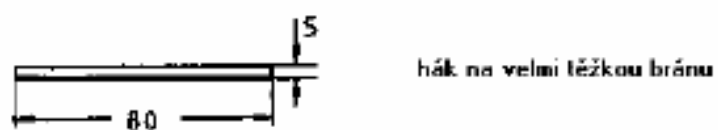
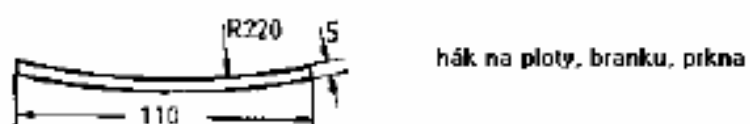
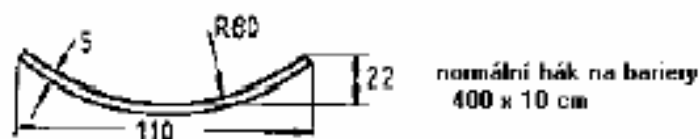
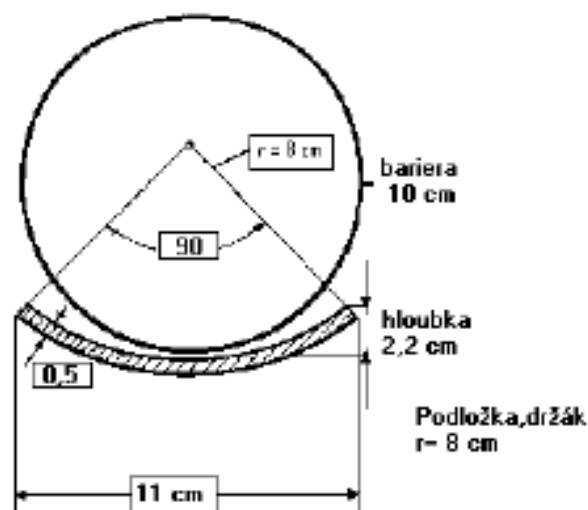
Tabulka rozměrů skoků, počtu překážek a předepsané rychlosti pro jednotlivé stupně soutěží v halách i na otevřených kolbištích

Tabulka pro normální koně:

Stupeň	Výška skoků	Minim. počet skoků s max. výškou	vícebradlí šířka od - do	oxery šířka od - do	vodní příkop od - do	počet překážek	m/min Tab.A Otevřená kolbiště / v hale
ZM	90	4	80-120	70-100	100-150	8 až 9	350/ 300
Z	100	5	90-130	80-110	100-150	8 až 9	350/ 300
ZL	110	5	100-140	90- 120	100-200	9 až 11	350/ 300

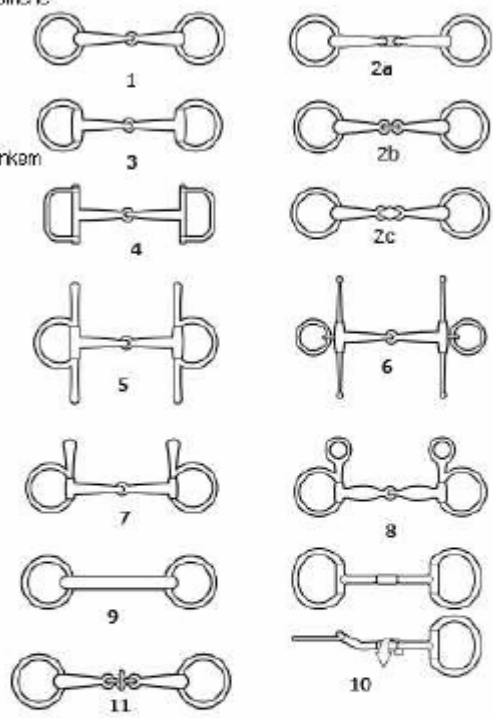
Stupeň	Výška skoků	Minim. počet skoků s max. výškou	vícebradlí šířka od - do	oxery šířka od - do	vodní příkop od - do	počet překážek	m/min Tab.A Otevřená kolbiště / v hale
L*	120	4	120-140	90 - 120	150-250	9 až 10	350/300
L**	120	7	140-150	110-130	200-250	9 až 11	350/300
S*	130	4	130-150	100-130	200-300	9 až 10	350/300
S**	130	7	150-160	120-140	250-300	10 až 11	350/300
ST*	140	4	140-160	110-140	250-350	10 až 11	375/300
ST**	140	7	160-170	130-150	300-350	11 až 12	375/300
T*	150	4	150-170	120-150	300-400	11 až 12	375/300
T**	150	7	170-180	140-160	350-400	11 až 13	375/350

© Příloha XX: **Schválené typy a rozměry háků**

Stihlová udidla k uzdečce

- 1 - Udidlo s kroužky
- 2a,2b,2c - Udidlo s kroužky dvakrát lomené
- 3 - Udidlo s olvkami
- 4 - Udidlo s kroužky tvaru "D" jednou lomené
- 5 - Udidlo s olvkami a roubilky
- 6 - Udidlo s kroužky a roubilky
- 7 - Udidlo s horními roubilky
- 8 - Udidlo s lícími kroužky
- 9 - Udidlo s kroužky nelomené (čyčka)
- 10 - Udidlo s kroužky a rotačním mezičlánkem
- 11 - Udidlo s kroužky dvakrát lomené s rotující kolečkem v mezičlánku

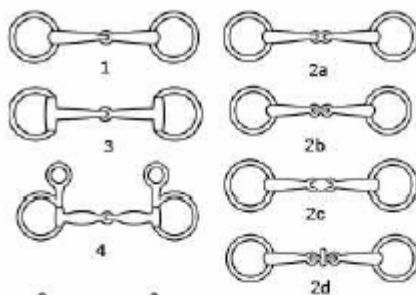
11

Přehled povolených dvojitých udel

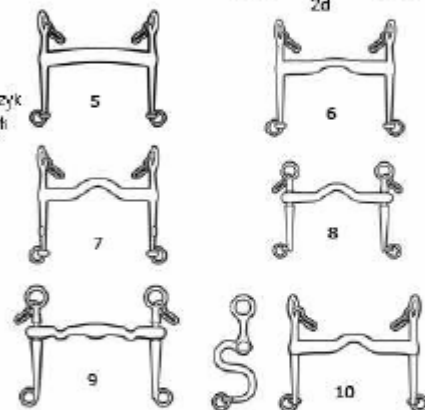
Lomená udelia

- 1 - Sňhové udelo s kroužky
- 2a,2b,2c - Sňhové udelo s kroužky dvakrát lomené (zakulacený střední článok)
- 2d - Sňhové udelo s kroužky dvakrát lomené s rotujícími kolečkami v mezidánku
- 3 - Sňhové udelo s ovlivkami
- 4 - Sňhové udelo s kónickými kroužky

Pákové udelia

- 5 - Pákové udelo tvaru písménka
- 6, 7 - Pákové udelo s rovnými rameny a ohbím pro jazyk
- 8 - Pákové udelo s rotačními rameny a ohbím pro jazyk (Weymouth)
- 9 - Variace pákového udelia 6, 7 a 8
- 10 - Pákové udelo s rameny ve tvaru "S" a ohbím

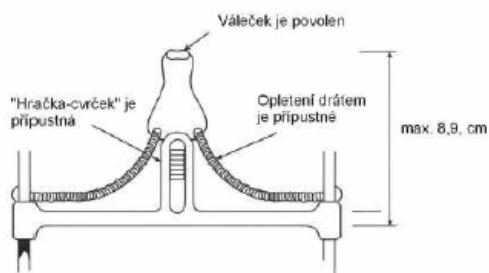
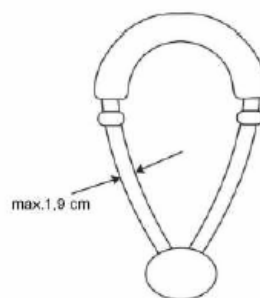
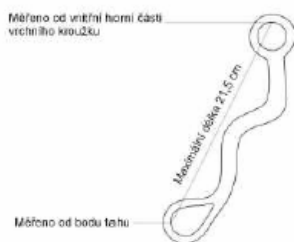
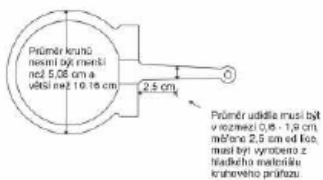
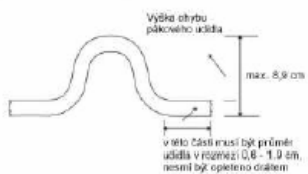

- 11 - Podbradní řetěz (kožený, kožený nebo kombinovaný)
- 12 - Příčný řemínek mezi dolními rameny pákového udelia
- 13 - Kožený kryt podbradního řetězku
- 14 - Gumový kryt podbradního řetězku

PŘÍLOHA V

Rozměry udlidla

Část udlidla spočívající v hubě koně musí mít průměr v rozmezí 0,6 - 1,9 cm a nesmí být opletená drátem